

Conclusies van de Raad van 27 november 2009 over mediageletterdheid in de digitale omgeving

(2009/C 301/09)

DE RAAD:

BEVESTIGT de beleidsaanpak ter zake zoals die is neergelegd in zijn conclusies over een Europese aanpak van mediageletterdheid in de digitale omgeving van 21/22 mei 2008 ⁽¹⁾.

IS INGENOMEN met de aanbeveling van de Commissie van 20 augustus 2009 betreffende mediageletterdheid in de digitale omgeving voor een meer concurrerende audiovisuele en inhoudindustrie en een inclusieve kennismaatschappij, en in het bijzonder met:

- de nadruk op de actieve betrokkenheid van de bedrijven, waaronder alle soorten media, bij het bevorderen van initiatieven op het gebied van mediageletterdheid;
- de erkenning van de rol die het onderwijsstelsel kan spelen bij het bevorderen van mediageletterdheid — het vermogen om toegang te hebben tot de media en de inhoud ervan te begrijpen, kritisch te evalueren, te creëren en te communiceren — in de context van de strategieën van de lidstaten op het gebied van een leven lang leren;
- de voornemens van de Commissie om een grotere consensus betreffende mediageletterdheid aan te moedigen, de analyse en uitwisseling van goede praktijken tussen lidstaten te ondersteunen en instrumenten te ontwikkelen om de lidstaten en de Commissie te helpen het niveau van mediageletterdheid in Europa te meten.

BRENGT NADRUKKELIJK DE VOLGENDE AANVULLENDE OVERWEGINGEN ONDER DE AANDACHT

- Bij de bevordering van mediageletterdheid is het van doorslaggevend belang te erkennen dat de digitale revolutie grote voordelen en mogelijkheden heeft gebracht, waarbij de levens van individuele personen door hun toegenomen vermogen om te communiceren, te leren en hun creativiteit te benutten, verrijkt zijn en de organisatie van de maatschappij en de economie is omgevormd. Voor een verantwoord en geïnformeerd gebruik van nieuwe technologieën en nieuwe media is het nodig dat de burgers de risico's kennen en de toepasselijke wettelijke bepalingen naleven, maar in het kader van het beleid inzake mediageletterdheid moeten dergelijke vraagstukken aangepakt worden binnen de context van een in zijn algemeenheid positieve boodschap.
- Hoewel voor de mediabedrijven ongetwijfeld een essentiële rol is weggelegd bij de bevordering van mediageletterdheid, is het belangrijk dat de onafhankelijkheid van de media wordt onderstreept, evenals het feit dat de lidstaten verschillende benaderingen volgen bij het bevorderen van de ontwikkeling van goede praktijken en normen in de media-industrie, waarbij zelfregulering en coregulering twee van de mogelijke oplossingen zijn. Het is ook van belang rekening te houden met de vele initiatieven op het gebied van mediageletterdheid die de media-industrie en culturele instellingen, niet-gouvernementele organisaties en de vrijwilligerssector reeds hebben ontplooid, en dergelijke initiatieven verder uit te dragen.
- Bij het bevorderen van mediageletterdheid dient bijzondere aandacht te worden geschonken aan het feit dat de behoef-

ten en gedragingen van de verschillende maatschappelijke geledingen, alsook hun toegangsmogelijkheden tot de media, uiteen kunnen lopen. Zo hebben jongeren en kinderen vaak een grotere natuurlijke bereidheid om de nieuwe media te gebruiken en nieuwe technologieën te benutten, terwijl volwassenen door hun mogelijk grotere ervaring in staat zijn kritisch na te denken over media-inhoud. In strategieën ter verbetering van de mediageletterdheid dient met al deze verschillen ten volle rekening te worden gehouden en dienen de communicatie tussen de verschillende groepen en de afstemming van hun belangen in de samenleving te worden bevorderd. Tegelijkertijd dienen strategieën om technologieën op ruime schaal voor burgers beschikbaar en toegankelijk te maken, door de lidstaten verder te worden benadrukt en versterkt.

- Voor het onderwijsstelsel, met inbegrip van formeel, niet-formeel en informeel leren, is mogelijk een belangrijke rol weggelegd bij het ontwikkelen en verbeteren van mediageletterdheid, creativiteit en innovatiepotentieel bij alle leden van de samenleving, in het bijzonder kinderen en jongeren, die op hun beurt een belangrijke rol kunnen spelen bij het doorgeven van die vaardigheden aan hun familie. In de context van het onderwijsbeleid zij eraan herinnerd dat in de aanbeveling van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake sleutelcompetenties voor een leven lang leren onder meer „digitale competenties” en „cultureel bewustzijn en culturele expressie” als twee sleutelcompetenties worden genoemd. Lidstaten die mediageletterdheid in de context van het onderwijs ontwikkelen, dienen daarbij naar behoren rekening te houden met het in de aanbeveling van 2006 aangegeven referentiekader. Tevens zou het programma „Een leven lang leren” een bron van steun voor het bevorderen van mediageletterdheid kunnen zijn.
- Hoewel mediageletterdheid een dynamisch en zich ontwikkelend concept is, en culturele, technologische, industriële en generatieverschillen van invloed zijn op de interpretatie die aan het concept gegeven wordt, is ook duidelijk dat de burgers van Europa en de rest van de wereld, nu een wereldwijd internet zich ontwikkelt tot een cruciaal onderdeel van de communicatie-infrastructuur, in toenemende mate geconfronteerd worden met en leven in een steeds homogener wordend medialandschap. Het zou derhalve mogelijk en zinvol moeten zijn geleidelijk criteria te ontwikkelen ter beoordeling van de niveaus van mediageletterdheid in de lidstaten, overeenkomstig artikel 26 van de richtlijn audiovisuele mediadiensten. Voorts zou in deze criteria en evaluaties tevens rekening moeten worden gehouden met de uiteenlopende situaties in de lidstaten. De lidstaten en de Commissie worden aangemoedigd aan deze werkzaamheden hun volle medewerking te verlenen.

VERZOEKT DE COMMISSIE EN DE LIDSTATEN om, binnen de grenzen van hun respectieve bevoegdheden, bij de opstelling van hun beleid op het gebied van mediageletterdheid, behalve met zijn conclusies van 21/22 mei 2008, terdege nota te nemen van deze conclusies.

⁽¹⁾ PB C 140 van 6.6.2008, blz. 8.